

Feest waarop je soms verloren bent

Theater

Tien Geboden deel 2

★★★★★

► Johan Simons behandelt de geboden zes tot en met tien in rafelige, rare en energievolle voorstelling.

GENT Van het zesde gebod ('Gij zult geen onkuisheid plegen') tot gebod nummer tien ('Gij zult niet begeren wat uw naaste toebehoort') is de voorstelling *Tien Geboden deel 2* een feest om naar te kijken, te luisteren, bij te zijn. Een feest met zwarte randjes en tegenkleuren, een feest ook waarop je af en toe verloren bent. Maar hoe dan ook: een feest waaraan je met plezier terugdenkt - ja, dit is theater zoals het af en toe gemaakt moet worden: rafelig, raar, ongelooflijk energievul en uiteindelijk culminerend in een pleidooi voor medemenselijkheid op kleine schaal.

In deze nieuwe productie van NTGent en Wunderbaum (het Vlaams-Nederlandse acteurscollectief) behandelt regisseur Johan Simons de geboden zes tot en met tien. In 2007 was deel 1 van dit tweeluik al te zien, waarin de eerste vijf geboden aan bod kwamen. Ook dat was een mooie voorstelling, maar ietsje schoolser en statischer dan dit vervolg.

De grootste verdienste is dat de oorspronkelijke filmscenario's van Krzysztof Kieslowski (waarop *Tien Geboden* is gebaseerd) nu veel losser naar het theater zijn omgezet. De Pool Kieslowski maakte in 1989 zijn tiendelige filmreeks *Dekalog* speciaal voor televisie - over gewone mensen in een grauwe woonkazerne in Warschau. Allemaal worstelen ze met de tien geboden die van oorsprong weliswaar christelijk zijn, maar ook over universele normen en waarden gaan. Kieslowski bedacht daarvoor kleine, menselijke verhalen, met licht absurde wendingen en lichtpuntjes tussen het grijsgrauwe.

Simons, zijn dramaturg Koen Tachelet en zijn acteurs hebben daarvan nu enerverend theater gemaakt, van diep ontroerend tot uitermate hilarisch. Zo wordt het zesde gebod 'Gij zult niet stelen' behandeld in een aangrijpend ver-

De oorspronkelijke filmscenario's van Krzysztof Kieslowski zijn, veel losser, naar het theater omgezet in *Tien Geboden*. Foto Phile Deprez

haal over een tienermoeder die haar kind niet wil afstaan, en haar dierbaarste bezit steelt. Indrukwekkend gespeeld door het grote Wunderbaum-talent Wine Dierickx en door NTGent-coryfee Els Dottermans.

Dierickx acteert ook grandioos als de even hitsige als gefrustreerde echtgenote in 'Gij zult niet begeren uws naasten vrouw' en kan net zo mooi wanhopig verdrietig zijn als expressief exploderend. In dat negende gebod laveren de personages zenuwslappend tussen

'Pak me vast!' en 'Raak me niet aan!'

Ook de andere Wunderbaum-acteurs blijven in dit spektakel in de grote zaal moeiteloos overeind, met een erg grappige rol van Marleen Scholten als wanhopige operazangeres. De kracht van deze individuele prestaties betaalt zich uiteindelijk uit in sterk ensemblespel, waarin personages en verhaallijnen soepel in elkaar overlopen. De voorstelling krijgt in het tiende gebod een ronduit slapstickachtige finale als twee zoons

de postzegelverzameling van hun overleden vader proberen te verkopen. In een door Simons strak choreografeerde chaos buitelen de spelers hier over elkaar, en deels ook over het publiek heen. Dat alles in een vormgeving van Bert Neumann, die zo te zien alle meubels en attributen bij elkaar heeft gescharreld in goed gesorteerde Humana-winkels, en onder ontluisterend tl-licht.

Tien Geboden deel 2 is een van de betere voorstellingen van Johan Simons, die de ene opera na het an-

dere toneelstuk maakt en als een razende regisseur door Europa trekt. In deze productie komt het beste uit zijn *Leenane Trilogie* (broeiende onrust op het Ierse platteland) en *Platform* (Houellebecq's zwarte kijk op de moderne mens) samen. En met Kieslowski is hij nog niet klaar: later dit seizoen regisseert hij bij de Münchner Kammerspiele *Drei Farben*, een bewerking van het filmdrieluik *Trois Couleurs: Bleu Blanc Rouge*, met onder anderen Jeroen Willems. Hierin worden de thema's van de Fran-

se Revolutie ('Vrijheid, gelijkheid, broederschap') behandeld.

Hopelijk komt daarvan ook een eigen versie van NTGent, die net zoals *Tien Geboden* uitgebreid op tournee gaat langs de Vlaamse en Nederlandse schouwburgen.

Hein Janssen

Tien Geboden deel 2 van NTGent/Wunderbaum, regie Johan Simons. In NTGent, 17 januari. Tournee tot 11 april; de delen 1 en 2 worden ook als marathonvoorstelling gespeeld. Informatie: www.ntgent.be